

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput VII. Idem H. (a) Erforden. Episcopo, & Abbati de For.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

CAPUT VI.

Idem (a) Exon. Episcopo.

Quia clerici quidam vestra jurisdictionis (b) advocatias Ecclesiarum, sicut accepimus, comparant, vel quocunque modo possint, acquirunt, ut postmodum (c) filii, vel nepotes ad eandem presententur Ecclesiis; nos tamen pravam consuetudinem penitus eradicare volentes, nihilominus presentium vobis auctoritate nostra, ut ne id attentare presumant, universis Ecclesiis jurisdictionis vestrae ulterius actibus inhibere curetis: & si presbyteri Ecclesiarum vestrarum advocaciones acquisierint, eos advocacionibus taliter acquisitis ap. rem. auctoritate Ap. (d) spoliatis.

NOTAE.

1. (a) *Exon.*] Ita etiam legitur in prima collectione, *sub hoc tit. cap. 8.* post Concil. autem Later. *part. 15. cap. 14.* habetur *Herefordiensis*, & *Abbati de Forde*; quae inscriptio in hac sexta collectione est capituli sequentis; ubi eam exponemus. De Exoniensi Angliae diocesi nonnulla adduxi in *cap. 6. de filiis presbyt.*
2. (d) *Advocatas.*] Id est juspatronatus; quid tamen advocatia in sacris canonibus significet, & de ejus origine, & usu in Ecclesia agemus infra in *cap. praeterea*, ubi textum hunc exponemus.
3. (c) *Filii, vel nepotes.*] Certum est, patronum posse filium proprium, seu nepotem idoneum ad beneficium presentare, *cap. consuluit*, ubi Glossa *verbo Auctoritate*, *hoc tit.* Lambertinus *de jure patron. lib. 2. part. 1. quest. 8. artic. 12.* Flamin. *de resign. lib. 9. quest. 17. num. 122.* Velascus *de privil. pauper. 2. part. quest. 62. ex num. 25.* quippe suffragium patris filius prodesse solet, *l. illud, ff. quod cuiusque univers.* Et quia hoc sacris canonibus non reperitur prohibitum, concessum creditur, argumento textus in *cap. cum apud Sedem. de despons.* quamvis patronus seipsum presentare nequeat, *cap. per nostras 26. hoc tit.* quia tunc non datur distinctio inter presentantem, & presentatum, *cap. final. de instit.* quando vero pater filium presentat, adest diversitas personarum, cum revera distincta sint, ut probat Riccius in *praxi fori. decis. 195.* & licet fictione juris pro una accipiatur quoad acquisitionem virtute patriae potestatis, *§. versa vice, Instit. de inutilibus*;

& haec potestas non attendatur in spiritualibus, *cap. final. de iudiciis, lib. 6.* sicut nec alias in his, quae sunt publici juris, *l. 1. ff. de auctorit. tut. l. nam quod 14. ff. ad Trebel.* quare quoad fructus beneficiorum filium pro patrefamilias haberi, docuit Gratianus *tom. 3. discept. cap. 576. num. 6.* ideo patronus potest filium proprium idoneum ad beneficium presentare. Nec contrarium probatur in presenti textu; nam procedit quando pater comparavit, vel alio modo acquisivit juspatronatus primo, & principaliter, ut filios vel nepotes suos ad ipsas Ecclesias presentaret solo sanguinis amore ductus, & nulla idoneitatis habitata ratione; quod repugnat sacris canonibus relatis in *cap. grave 29. de praebend. cap. unic. vers. circa. ut eccles. benef. cap. unum. 10. de etate*, & *qualit.* & ita intenderet successorem admittere in beneficiis ecclesiasticis, contra ea quae adduxi in *cap. 1. de praebend.* ideo ab Alexandro in presenti improbatum similis abusus clericorum Exoniensis diocesis, ut docuerunt in presenti Butrius numero 6. Cardinalis, Abbas, & Rochus à Curte *de jure patronatus, verbo Honorificum quest. 4.*

(d) *Spoliatis.*] Nec tale juspatronatus restitutum est venditori, ut probat Lothensis *de re benef. libro 2. capite 9. num. 67.* ut ita hac penam efficiatur etiam venditor, ut in *capite Salvatoris. questione 3. capite consulere. de simon.* nam quando quis privatur aliquo lucro contemplatione alterius, applicari debet illi, cuius contemplatione privatio fit. Glossa in *capite si diligenti*, *verbo Perdant*, *de foro comper.*

CAPUT VII.

Idem H. (a) Eforden. Episcopo, & Abbati de For.

EX litteris I. (b) Salesberien. Episcopi accepimus, quod defuncta (c) persona Ecclesiae de Louton, G. miles, qui villam, in qua Ecclesia (d) sita est, à monasterio de (e) Winton ad firmam tenebat, ad eandem vacantem Willelmum de Leicestra clericum praedicto Episcopo presentavit. Post aliquantum temporis Abbatisa praedicti monasterii ad Episcopum veniens, ei Willelmum de Norale ad praescriptam Ecclesiam presentavit. Episcopo autem nolente personam presentatam ab ea recipere, tandem ad venerabilem fratrem nostrum Cant. Archiepiscopum Abbatisa accessit, & apud eum gravem querimoniam de Episcopo deposuit. Archiepiscopus, quia libi visum erat, quod factum militis super presentatione praefata nullius esset momenti, praedicto

prædicto Episcopo in virtute obedientiæ injunxit, quod personam illam reciperet, & in possessionem induceret, quam Abbatissa decreverat sibi præsentandam. *Et infra*: Restitutions autem factâ causam audiatis, ita quidem quod si vobis constiterit, quod præfatio militi præscripta villa fuerit, non excepto jure patronatus (f) ad firmam concessa, vel antequam de jure patronatus inter Abbatissam, & militem controversia esset suborta, præfatus W. de Leicestria in præscripta Ecclesia per institutionem Episcopi ad præsentationem militis fuisset institutus, ei, dummodo alias idoneus sit, Ecclesiam ipsam adjudicetis, ita quod si Abbatissa obtineret adversus militem, illi de temporalibus debeat respondere.

NOTÆ.

COMMENTARIUM.

(a) *Forde.*] Ita legitur in prima collectione, *sub hoc tit. cap. 3.* licet aliter legatur post Concilium Lateran. p. 15. cap. 5. De Efordienfi diocesi Angliæ jam egi in cap. 2. de temporib. ordin. Monasterium Fordæ est Angliæ in Comitatu Bonienfi, de quo in indice sacrarum ædium Angliæ ita legitur: *Forda in Comitatu Devonie, titulo sancte Mariæ fundatrix Adolica filia Baldvini: est Ordinis Cisterciensis, anno 1135. capite 9. numero 5.*

(b) *I. Salesberien.*] Joannes videlicet Salisbarienfis, de quo aliqua adduxi in capite 28. de appel.

(c) *Persona.*] Id est presbytero, seu paroco, qui persona in sacris canonibus dici solet, ut probavi in cap. 8. & 12. de rescript.

(d) *Ecclesia sita.*] Quam conjunctam cum villa retinebat; nam Ecclesiam ipsam per se laici ad firmam tenere non possunt, cap. 6. ne cleric. vel mon. ubi dicimus.

(e) *Monasterio de Winton.*] Quod est monasterium monialium Ordinis D. Benedicti in pago Wintoniæ, proxime Satisberiam urbem, quod fundavit Ergerus Rex Angliæ, & in eo Editha ejus filia habitum suscepit, ut refert Virgilius lib. 6. histor. Angliæ, fol. 117.

(f) *Firmam.*] Firma quid significet, exposui in cap. 2. de locato.

Cum jus patronatus antecederet sit spirituale, seu spiritualibus annexum, ut probavi in cap. quanto 3. de judic. non potest per se, ut in capite antecederet docetur; cum universitate tamen bonorum, titulo venditionis, donationis, seu simili, rectè in alium transferri potest ex præfati textu, & cap. cum sicut, hoc tit. l. 15. tit. 5. p. 5. & tunc præfatio competit illi penes quem residet jus patronatus, ut pluribus exemplis illustrat Salgado lib. 3. labyrinth. cap. 5. Covar. lib. 1. var. cap. 13. Coftain cap. si pater, 2. part. verbo Trebellianica, num. 7. Lambertinus de jure patron. 2. p. lib. 1. quest. 5. artic. 11. Hermosilla in l. 15. tit. 5. part. 5. glof. 4. & 5. Riccius 5. part. collect. 1731. Burgos de Paz consil. 31. à num. 14. Noalis de transmissione. casu 607. Molina de primog. lib. 2. cap. 24. Barbosa lib. 3. jur. eccles. cap. 12. num. 225. Olea de cess. jur. ritual. 3. quest. 8. num. 27. ideo cum villa in præfati specie fuisset titulo locationis ad longum tempus in militem translata, ex quo titulo dominium utile in conductorem transfertur, ut probavi in cap. ad aures, de rebus Eccles. ideo potuit miles tanquam verus patronus præfentare personam idoneam ad Ecclesiam, quæ erat in ipsa villa; quia jus patronatus ad ipsum tanquam ad verum Dominum spectabat, ut jam notavi in cap. cum Bertholdus, de re judic.

CAPUT VIII.

Idem H. (a) *Winton. Episcopo.*

Quamvis simus *Et infra*: Illud prætereundum non duximus, super quo te intelleximus dubitare, quod si aliquis laicus Episcopo inconsulto Ecclesiam non (b) vacantem concedit alicui religioso domui, & postea cum vacaverit, ad præsentationem ejusdem laici aliquis clericus ibi fuerit per diocesana Episcopum institutus; prior concessio secundam institutionem, quominus habeatur rata, & firma, non potest, nec debet aliquatenus impedire. Cum illa concessio de jure nullius possit esse momenti: tum quia de re non vacante facta est: tum quia laicus sine auctoritate Episcopi nemini potest Ecclesias dare, licet religioso loco patronatus jus conferendi liberam habeat facultatem. Si verò jus patronatus Ecclesiâ vacante religioso loco contulerit, & aliquis sine præfatione fratrum ejusdem loci fuerit in ipsa Ecclesia institutus, ejus institutio secundum rigorem juris est (c) irritanda.

NOTÆ.

(a) *Winton.*] In prima collectione, *sub hoc tit. r. 10.* repetitur textus hic prout in præfati transcribitur; & alias ejus partes dedi in cap. ceterum. de rescript.

(b) *Non vacantem.*] Eo animo, ut vivente ejus Rectore ad locum religiosum pertineret, alias si ea mente, ut defuncto Rectore ad ipsos religiosos Ecclesia spectaret quoad proprietatem, valeret con- D. D. Gonzal. in Decretal. Tom. III. Pars II.

cessio de Episcopi licentia facta, & consultationibus, de donat. ut jam exposui in c. 2. de concess. prebend. Regulariter autem patronus non potest ad beneficium nondum vacans aliquem præfentare, cap. final. de concess. prebend. pluribus relatis probat Solorzanus de jure Indiar. lib. 3. cap. 15. n. 56.

(c) *Irritanda.*] Quia durante tempore ad præfentandum patrono concessio, non potest Episcopus aliquem propriâ auctoritate in Ecclesia instituire, ut dicimus infra, in cap. ...

Uuu

COM-